

ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКООПСПІЛКИ
ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ

Приймальна комісія

ЗАТВЕРДЖУЮ
Ректор університету
д.і.н., професор _____ О.О. Нестуля
«__» _____ 2017 р.

ПРОГРАМА
фахових випробувань

для вступу на 1 курс (зі скороченим строком навчання) та на 3 курс
за ступенем «Бакалавр»
на базі освітньо-кваліфікаційного рівня «Молодший
спеціаліст»

Спеціальність 081 «Право»

Рекомендовано до затвердження
на засіданні приймальної комісії
протокол № 66 від «19» грудня 2017 р.
Відповідальний секретар
приймальної комісії
_____ О.С. Куцевол

Полтава 2017

Упорядники: *Г. В. Лаврик*, д.ю.н., зав. кафедри правознавства, професор;
С. О. Гладкий, д.ю.н., професор, професор кафедри правознавства ВНЗ Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі»;
Г.В. Терела, к.і.н., доц., доцент кафедри правознавства ВНЗ Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі»

Рецензенти: *О. С. Кальян*, к. ю. н., завідувач кафедри правознавства Полтавського інституту економіки і права Відкритого міжнародного університету «Україна», доцент
В. О. Осташова, к. ю. н., доцент кафедри бізнес-адміністрування та права Полтавської державної аграрної академії

Розглянуто на засіданні науково-методичної групи напряму підготовки 6.030401 «Правознавство» / спеціальності 081 «Право»
Голова науково-методичної групи з
№ 4а від 19 грудня 2017 р.

Зав. кафедри _____ проф. Г.В. Лаврик

ЗМІСТ

1. Пояснювальна записка	4
2. Перелік питань, що виносяться на вступне випробування	5
3. Критерії оцінювання.....	11
4. Список рекомендованої літератури	12

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Освітньо-професійною програмою підготовки бакалавра спеціальності 081 «Право» передбачається фахове випробування для абітурієнтів – випускників вищих навчальних закладів I-II рівнів акредитації (технікумів, коледжів, вищих професійно-технічних училищ тощо), які здобули освіту за відповідною спеціальністю освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста, при вступі на навчання за ступенем бакалавра спеціальності 081 «Право».

Перелік питань для проведення фахового випробування базується на навчальному матеріалі фундаментальних юридичних дисциплін.

Мета фахових вступних випробувань. Вступ на навчання за ступенем бакалавра полягає у визначенні рівня підготовленості вступників, які бажають навчатись у Полтавському університеті економіки і торгівлі спеціальності 081 «Право».

Вимоги до здібностей і підготовленості абітурієнтів. Для успішного засвоєння освітньо-професійної програми бакалавра абітурієнти повинні мати базову освіту освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста за спорідненою спеціальністю та здібності до оволодіння знаннями, уміннями і навичками в галузі соціально-гуманітарних природничо-наукових, та профільних наук.

Характеристика змісту програми. Програма фахових вступних випробувань спирається на освітньо-професійну програму підготовки молодшого спеціаліста зі спеціальності та одночасно відображає вимоги до студентів освітнього ступеня бакалавра, визначених у галузевих стандартах вищої освіти даних ступенів.

Порядок проведення фахових вступних випробувань визначається Положенням про приймальну комісію ВНЗ Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі» та Положенням про предметні екзаменаційні та фахові атестаційні комісії з проведення вступних випробувань.

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ, ЩО ВІНОСЯТЬСЯ НА ВСТУПНЕ ВИПРОБУВАННЯ

Розділ 1. Теорія держави і права

1. Методологія юридичної науки: філософський, загальнонауковий і спеціальний рівні.
2. Загальні закономірності виникнення держави. Функції держави.
3. Поняття і структура форми держави.
4. Республіка як форма правління: поняття і види.
5. Державний апарат, принципи його організації та діяльності.
6. Поняття і ознаки правової держави.
7. Право: поняття і сутнісні ознаки. Загальносоціальне та юридичне право.
8. Норми права: поняття, структура, види.
9. Верховенство права: поняття, зміст і шляхи забезпечення в Україні.
10. Джерела (форми) права: поняття і види.
11. Поняття і структура системи права.
12. Поняття і структура системи законодавства.
13. Поняття і структура правових відносин.
14. Юридична відповідальність: поняття, підстави, види.
15. Поняття, способи, методи і типи правового регулювання.

Розділ 2. Конституційне право

1. Поняття, предмет і метод правового регулювання конституційного права як галузі права. Принципи конституційного права України та їх характеристика.
2. Поняття та система джерел конституційного права України.
3. Поняття, юридичні властивості, структура Конституції України, її правова охорона.
4. Поняття конституційного ладу та його засади. Закріплення загальних засад конституційного ладу в Конституції України.
5. Правовий статус людини і громадянина та його закріплення в Конституції України.
6. Поняття та класифікація конституційних прав та свобод людини і громадянина.
7. Конституційні обов'язки людини і громадянина в Україні.
8. Поняття та форми прямого (безпосереднього) і представницького народовладдя. Вибори і виборче право. Конституційні принципи виборчого права України.
9. Поняття, система і види органів державної влади в Україні.

10. Склад, структура і повноваження Верховної Ради України. Конституційно-правовий статус народного депутата України.
11. Місце та роль Президента України в механізмі державної влади. Повноваження Президента України.
12. Склад, порядок утворення та припинення повноважень Кабінету Міністрів України.
13. Державні символи України та їх нормативне закріплення.
14. Функції та повноваження Конституційного Суду України, порядок його формування та значення.
15. Поняття місцевого самоврядування в Україні, та його конституційні засади. Система місцевого самоврядування в Україні.

Розділ 3. Адміністративне право

1. Поняття, предмет і метод адміністративного права. Система адміністративного права. Джерела адміністративного права та їх види.
2. Адміністративно-правові відносини, їх особливості, структура та види.
3. Поняття і види суб'єктів адміністративного права. Громадяни як суб'єкти адміністративного права та їх адміністративно-правовий статус.
4. Поняття, система органів виконавчої влади та їх адміністративно-правовий статус.
5. Президент України та його повноваження у сфері виконавчої влади.
6. Кабінет Міністрів України як вищий орган у системі органів виконавчої влади.
7. Місцеві органи виконавчої влади. Відносини місцевих органів виконавчої влади з органами місцевого самоврядування.
8. Поняття, принципи та види державної служби. Проходження державної служби. Посада і посадова особа. Класифікація посад державних службовців.
9. Поняття і види громадських об'єднань. Принципи та умови створення і діяльності громадських об'єднань. Припинення діяльності громадських об'єднань.
10. Поняття, суть та основні риси адміністративної відповідальності. Принципи адміністративної відповідальності.
11. Адміністративне правопорушення (проступок) і його склад.
12. Система та види адміністративних стягнень. Загальні правила і строки притягнення до адміністративної відповідальності.
13. Поняття, зміст і структура адміністративного процесу.

14. Адміністративне провадження. Органи (посадові особи), уповноважені розглядати справи про адміністративні правопорушення.
15. Поняття, завдання та принципи адміністративного судочинства. Система адміністративних судів та їх компетенція щодо вирішення адміністративних справ.

Розділ 4. Кримінальне право

1. Поняття, предмет, система і метод кримінального права. Кримінальне право як галузь законодавства, науки та навчальна дисципліна.
2. Кримінально-правові відносини: їх юридичний зміст, суб'єкти та предмет.
3. Завдання Кримінального кодексу України та функції кримінального права. Структура Кримінального кодексу України.
4. Поняття, ознаки, підстави та форми кримінальної відповідальності.
5. Поняття злочину та його ознаки. Класифікація злочинів.
6. Склад злочину. Функції, елементи та ознаки складів злочину.
7. Об'єкт та предмет злочину: поняття, значення та види. Суб'єкт злочину; його поняття і види.
8. Об'єктивна та суб'єктивна сторона злочину: поняття, ознаки, значення.
9. Вина: поняття, сутність, форми, значення. Прямий та непрямий умисел, його інтелектуальний та вольовий моменти. Необережність та її види.
10. Поняття і ознаки співучасті у злочині. Види співучасті.
11. Необхідна оборона, крайня необхідність, уявна оборона: поняття, підстави, ознаки.
12. Поняття, мета та ознаки покарання. Основні та додаткові покарання: поняття, види, особливості призначення.
13. Звільнення від покарання: поняття, підстави, види, значення. Звільнення від покарання на підставі закону про амністію та акта про помилування.
14. Поняття і значення судимості. Погашення судимості: поняття, підстави, значення. Зняття судимості та умови його застосування. Правові наслідки судимості.
15. Підстави і принципи застосування кримінальної відповідальності до неповнолітніх. Покарання, які застосовуються до неповнолітніх, та їх особливості.

Розділ 5. Цивільне право

1. Поняття, предмет і метод цивільного права. Цивільне законодавство України: поняття, структура.
2. Цивільні правовідносини: поняття, елементи, види.
3. Цивільна правоздатність фізичної особи. Цивільна дієздатність фізичної особи: поняття, види.
4. Поняття юридичної особи. Створення юридичної особи. Види та організаційно-правові форми юридичних осіб.
5. Речі як об'єкти цивільних прав. Класифікація речей.
6. Поняття і види правочинів. Форми правочинів. Умови дійсності правочину.
7. Види недійсних правочинів. Правові наслідки недійсності правочину.
8. Поняття, зміст, види та форми права власності. Суб'єкти права власності. Підстави набуття та припинення права власності.
9. Право інтелектуальної власності та його зміст. Види об'єктів права інтелектуальної власності.
10. Поняття, види та система зобов'язань. Елементи зобов'язання. Сторони у зобов'язанні. Заміна сторін у зобов'язанні. Суб'єкти виконання зобов'язань. Принципи виконання зобов'язань.
11. Способи забезпечення належного виконання зобов'язань, їх загальна характеристика.
12. Поняття та види договорів. Форма та зміст договору.
13. Загальна характеристика договору купівлі-продажу та його види.
14. Поняття, види та умови застосування цивільно-правової відповідальності.
15. Поняття спадкування. Спадкування за законом і за заповітом. Спадковий договір.

Розділ 6. Трудове право

1. Поняття і предмет трудового права України. Метод правового регулювання трудових правовідносин. Джерела трудового права та їх види.
2. Поняття, структура та види трудових правовідносин.
3. Поняття та види суб'єктів трудового права. Трудова правосуб'єктність працівника та роботодавця.
4. Поняття зайнятості та працевлаштування. Органи, що забезпечують формування та реалізацію державної політики у сфері зайнятості населення. Правовий статус безробітного.
5. Поняття, форми, рівні та сторони соціального діалогу у сфері праці. Колективний договір та угода з соціально-економічних питань, їх значення у регулюванні трудових відносин.

6. Поняття, сторони, зміст, форма та види трудового договору.
7. Загальний порядок укладання трудового договору, його оформлення. Правове регулювання випробування при прийомі на роботу.
8. Підстави припинення трудового договору. Розірвання трудового договору з ініціативи працівника. Загальні підстави розірвання трудового договору з ініціативи роботодавця.
9. Поняття та види робочого часу. Скорочена тривалість робочого часу. Режим робочого часу.
10. Поняття відпочинку та його види. Щорічна основна відпустка і порядок її надання.
11. Поняття і структура заробітної плати. Тарифна система та її елементи.
12. Поняття трудової дисципліни та методи її забезпечення. Правове регулювання внутрішнього трудового розпорядку.
13. Юридична відповідальність за порушення трудової дисципліни та її види. Дисциплінарний проступок як підстава дисциплінарної відповідальності. Дисциплінарне стягнення: порядок накладення, оскарження та зняття.
14. Поняття та види матеріальної відповідальності за трудовим правом. Підстава і умови притягнення до матеріальної відповідальності.
15. Поняття, види та порядок розгляду трудових спорів.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАТЬ

Оцінювання знань вступників проводиться за 100-бальною шкалою. При цьому використовуються такі критерії:

90-100 балів	вступник дав правильну, вичерпну відповідь на поставлене питання, продемонстрував глибокі знання понятійного апарату і літературних джерел, уміння аргументувати власне ставлення до відповідних категорій, залежностей, явищ
82-89 балів	вступник у цілому відповів на поставлене запитання, але не зміг переконливо аргументувати власну відповідь, помилився у використанні понятійного апарату, припустив несуттєву помилку у відповіді
74-81 балів	вступник отримує за правильну відповідь з двома-трьома суттєвими помилками
64-73 балів	вступник дав неповну відповідь на запитання, ухилився від аргументації, показав задовільні знання літературних джерел
60-63 балів	вступник має неповне знання програмного матеріалу, але отримані знання відповідають мінімальним критеріям оцінювання
0-59 балів	вступник дав неправильну відповідь, показав незадовільні знання понятійного апарату і спеціальної літератури, ухилився від аргументації чи взагалі не відповів

Екзаменаційний білет містить 2 питання з основних розділів, наведених у Програмі.

СПИСОК ДЖЕРЕЛ ТА РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Конституція України

1. Конституція України. Прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 р. // Офіційний вісник України. – 2010. – № 72 /1. – Ст. 2598.

Парламентські декларації

2. Акт проголошення незалежності України від 24 серпня 1991 р. № 1427-ХІІ // Відомості Верховної Ради України. – 1991. – № 38. – Ст. 502.
3. Декларація про державний суверенітет України від 16 липня 1990 р. № 55-ХІІ // Відомості Верховної Ради УРСР. – 1990. – № 31. – Ст. 429.
4. Декларація прав національностей України від 1 листопада 1991 р. № 1771-ХІІ // Відомості Верховної Ради України. – 1991. – № 53. – Ст. 799.

Закони України

5. Господарський кодекс України: Закон України від 16 січня 2003 р. // Офіційний вісник України. – 2003. – № 11. – Ст. 462.
6. Кодекс адміністративного судочинства України: прийнятий Верховною Радою України 6 липня 2005 р. № 2747-IV: офіційний текст зі змінами та доповненнями станом на 25 травня 2009 р. – К.: Форум, 2009. – 180 с.
7. Кодекс законів про працю України [Текст]: станом на 25 січня 2017 р.: відповідає офіц. тексту. – Х.: Право, 2017. – 122 с.
8. Кодекс України про адміністративні правопорушення: станом на 22 січня 2013 р.: відповідає офіц. тексту. – Х.: Право, 2013. – 320 с.
9. Кримінальний кодекс України від 5 квітня 2001 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2001. – № 25-26. – Ст. 131.
10. Кримінальний процесуальний кодекс України: Закон України від 13 квітня 2012 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2012. – № 13. – Ст. 88.
11. Сімейний кодекс України від 10 січня 2002 р. // Відомості Верховної Ради України, 2002. – № 21-22. – Ст. 135.
12. Цивільний кодекс України: Закон України від 16 січня 2003 р. / Офіційний вісник України. – 2003. – № 11. – Ст. 461.

Література

12. Адміністративне право України. Академічний курс: Підручник: У двох томах: Т. 1. Загальна частина / Ред. колегія: В.Б. Авер'янов (голова). – К.: Вид-во «Юридична думка», 2004. – 584 с.
13. Адміністративне право України. Академічний курс: Підручник: У двох томах: Т. 2. Особлива частина. – К.: Юридична думка, 2009. – 600 с.

14. Адміністративне право України. Загальна частина. Академічний курс: [підручник] / за заг. ред. О.М. Бандурка. – Вид. 2-ге. – Х.: Золота миля, 2012. – 584 с.
15. Адміністративне право: підручник / Ю.П.Битяк (кер. авт. кол.), В.М. Гаращук, В.В. Богущкий та ін.; за заг. ред. Ю.П. Битяка, В.М. Гаращука, В.В. Зуй. – Х.: Право, 2013. – 656 с.
16. Бичкова С.С. Цивільне право України. Договірні та недоговірні зобов'язання: підручник / С. С. Бичкова, І. А. Бірюков, В. І. Бобрик [та ін.]; за заг. ред. С.С. Бичкової. – [2-ге вид., змін. та допов.]. – К.: КНТ, 2008. – 498 с.
17. Боднар Т.В. Договірні зобов'язання в цивільному праві (заг. положення): навч. посіб. / Т. В. Боднар. – К.: Юстініан, 2007. – 280 с.
18. Вереша Р.В. Кримінальне право України. Загальна частина. навч. посіб. 2-ге вид. перероб. та доп. станом на вересень 2011 р. – К.: Центр учбової літератури, 2012. – 320 с.
19. Договірне право України. Загальна частина: навч. посіб. / Т.В. Боднар, О.В. Дзера, Н.С. Кузнєцова [та ін.]; за ред. О. В. Дзери. – К.: Юрінком Інтер, 2008. – 896 с.
20. Договірне право України. Особлива частина: навч. посіб. для студ. вузів / за ред. О. В. Дзера. – К.: Юрінком Інтер, 2009. – 1200 с.
21. Жилінкова І. В. Договірне право: конспект лекцій / І. В. Жилінкова, В. І. Борисова, І. В. Спасибо-Фатєєва [та ін.]; за ред. І. В. Жилінкової, В. І. Борисової. – Х.: Нац. юрид. акад. України, 2008. – 116 с.
22. Загальна теорія держави і права (основні поняття, категорії, правові конструкції та наукові концепції): навч. посіб. / О.Л. Копиленко [та ін.]; МОН України. – К.: Юрінком Інтер, 2008. – 400 с.
23. Загальна теорія держави і права: підруч. для студ. юрид. спец. вищ. навч. закл. / [М.В. Цвік та ін.]; за ред. М.В. Цвіка, О.В. Петришина; Нац. юрид. акад. України ім. Ярослава Мудрого. – Х.: Право, 2010. – 583 с.
24. Загальне адміністративне право: підручник / [Гриценко І.С., Мельник Р.С., Пухтецька А.А. та інші]; за заг. ред.. І.С. Гриценка. – К.: Юрінком інтер, 2015. – 568 с.
25. Коломоєць Т.О. Адміністративне право України: Підручник. – Вип. 2, змін. і доп. / За заг. ред. Т.О.Коломоєць. – К.: Істина, 2012. – 528 с.
26. Коломоєць Т.О., Колпаков В.К. Вступ до навчального курсу «адміністративне право України»: текст лекцій / Т. О. Коломоєць, В. К. Колпаков. – К.: Ін Юре, 2014. – 240 с.
27. Конституція України. Науково-практичний коментар / редкол.:

- В.Я. Тацій (голова редкол.), О.В. Петришин (відп. секретар), Ю.Г. Барабаш та ін.; нац. акад. прав. Наук України. – 2-ге вид., переробл. і допов. – Х.: Право, 2011. – 1128 с.
28. Коталейчук С.П. Теорія держави та права: навч. посіб. для підготовки до держ. іспитів / С.П. Коталейчук. – К.: КНТ, 2009. – 320 с.
  29. Кримінальне право України. Загальна частина [Текст]: підруч. для студентів юрид. ВНЗ / [В.І. Борисов та ін.]: за ред. проф. В.Я. Тація, В.І. Борисова, В.І. Тютюгіна; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. – Х.: Право, 2015. – 525 с.
  30. Кримінальне право України. Загальна частина: Підручник / [За ред. А.С. Беніцького, В.С. Гуславського, О.О. Дудорова, Б.Г. Розовського. – К.: Істина, 2011. – 1121 с.
  31. Марченко М.Н. Теория государства и права: учеб. для студ. вузов, обуч. по спец. «Юриспруденция» / М.Н. Марченко; Московский гос. ун-т им. М.В. Ломоносова. Юрид. фак. – Изд. 2-е, перераб. и доп. – М.: Проспект, 2007. – 637 с.
  32. Марчук В.М. Теорія держави і права: навч. посіб. / В.М. Марчук, О.В. Корольков; Київ. нац. торг.-екон. ун-т. – К.: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2012. – 415 с.
  33. Митрофанов І.І. Загальна частина кримінального права України: навч. посіб. / І.І. Митрофанов; Кременчуцький національний університет імені Михайла Остроградського. – Одеса: Фенікс, 2015. – 576 с.
  34. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України [Текст] / За заг. ред. Литвинова О.М. – К.: «Центр учбової літератури», 2016. – 536 с.
  35. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України / За заг. ред. О.М. Джужі, А.В. Савченка, В.В. Чернея. – К.: Юрінком Інтер, 2015. – 1064 с.
  36. Нерсисянц В.С. Общая теория права и государства: учебник / В.С. Нерсисянц. – М.: НОРМА – ИНФРА-М, 2012. – 560 с.
  37. Прилипко С. М. Трудове право [Текст]: посіб. для підгот. до держ. іспиту / С. М. Прилипко, О. М. Ярошенко. – 3-тє вид., перероб. і допов. – Х.: Право, 2017. – 193 с.
  38. Ромовська З.В. Українське цивільне право [Текст]: право власності: академ. курс: підручник / З.В. Ромовська. – К.: Алерта, 2011. – 246 с.
  39. Савченко А.В. Кримінальне право України. Загальна та Особлива частини (у схематичних діаграмах) [Текст]: навч. посіб. / А.В. Савченко, Ю.Л. Шуляк. – К.: «Центр учбової літератури», 2015. – 312 с.
  40. Скакун О.Ф. Теорія права і держави: підруч. / О.Ф. Скакун. – Вид. 4-те, допов. і перероб. – К.: Правова єдність, 2013. – 524 с.

41. Скрипнюк О.В. Конституційне право України: підруч. для студ. вищ. навч. закл. / О.В. Скрипнюк. – К.: Ін Юре, 2010. – 672 с.
42. Теория государства и права: учеб. для студ. вузов, обуч. по спец. «Юриспруденция» / А.Г. Бережнов [и др.]; ред. М.Н. Марченко; Московский гос. ун-т им. М.В. Ломоносова. – Изд. 4-е. – М.: Зерцало, 2009. – 836 с.
43. Теорія держави і права. Академічний курс: підруч. / О.В. Зайчук [та ін.]; ред. О.В. Зайчук, Н.М. Оніщенко. – 2-ге вид., переробл. і доп. – К.: Юрінком Інтер, 2008. – 688 с.
44. Теорія держави і права: навч. посіб. / [С.К. Бостан та ін.]. – К.: Академія, 2013. – 346 с.
45. Теорія держави і права: навч. посіб. / О.М. Головка [та ін.]; за заг. ред. І.М. Погрібного; Харк. нац. ун-т внутр. справ. – Х.: ХНУВС, 2010. – 277 с.
46. Теорія держави і права: підруч. / [Петришин О. В. та ін.]; за ред. д-ра юрид. наук, проф., акад. НАПрН України О.В. Петришина; Нац. ун-т «Юрид. акад. України ім. Ярослава Мудрого». – Х.: Право, 2014. – 366 с.
47. Теорія держави і права: підруч. / С.Л. Лисенков [та ін.]; ред. С.Л. Лисенков. – К.: Юрінком Інтер, 2005. – 448 с.
48. Теорія права і держави: навч. посібник / С.Д. Гусарев [та ін.]; Київськ. нац. ун-т внутр. справ. – К.: Всеукраїнська асоціація видавців «Правова єдність», 2008. – 270 с.
49. Трудове право України [Текст]: академ. курс: підруч. для студ. вищ. навч. закл. / [Пилипенко П. Д. та ін.]; за ред. д-ра юрид. наук, проф. П. Д. Пилипенка; Львів. нац. ун-т ім. Івана Франка. – К.: Ін Юре, 2014. – 548 с.
50. Трудове право України [Текст]: підручник / [С. В. Вишновецька та ін.]; за заг. ред. М. І. Іншина, В. Л. Костюка, В. П. Мельника]; Нац. ун-т «Остроз. акад.», Навч.-наук. ін-т права ім. І. Малиновського, Нац. ун-т «Києво-Могилян. акад.», Ф-т правн. наук, Київ. ін-т Нац. ун-ту «Одес. юрид. акад.». – 2-ге вид, перероб. і допов. – К.: Леся, 2016. – 446 с.
51. Федоренко В.Л. Конституційне право України: підруч. / До 20-ої річниці Конституції України та 25-ої річниці незалежності України / В. Л. Федоренко. – К.: Видавництво Ліра-К, 2016. – 616 с.
52. Цивільне право України (традиції та новації) [Текст]: монографія / за заг. ред. Є.О. Харитонова, Т.С. Ківалова, О.І. Харитонова. – Одеса: Фенікс, 2010. – 700 с.
53. Цивільне право України [Текст]: навч. посібник / за ред. Р.О. Стефанчука. – К.: Правова єдність, 2009. – 536 с.

54. Цивільне право України: Академічний курс: підручник: у 2 т. / за заг. ред. Я. М. Шевченко. – Т. 2. Особлива частина. – К.: Концерн «Вид. дім «Ін Юре», 2004. – 408 с.
55. Цивільне право України: У 2 т. Т.1: Підручник / за ред. В. І. Борисова, І.В. Спасибо-Фатєєва, В.Л. Яроцький. – К.: Юрінком Інтер, 2004. – 480 с.
56. Цивільне право України: У 2 т. Т.2: Підручник / за ред. В. І. Борисова, І.В. Спасибо-Фатєєва, В.Л. Яроцький. – К.: Юрінком Інтер, 2004. – 552 с.
57. Чушенко В.І. Конституційне право України: підруч. / В.І. Чушенко, І.Я. Заяц. – 2-ге вид., допов. і переробл. – К.: Ін Юре, 2009. – 547 с.
58. Шимон С.І. Цивільне право України [Текст]. У 2 ч. Ч. 1: навч.-метод. посіб. / С.І. Шимон. – К.: КНЕУ, 2006. – 304 с.
59. Шимон С.І. Цивільне право України [Текст]. У 2 ч. Ч. 2: навч.-метод. посіб. / С.І. Шимон. – К.: КНЕУ, 2006. – 312 с.